

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

Media Briefing

แบงก์ชาติชวนคุย #แก้หนี้ยั่งยืน

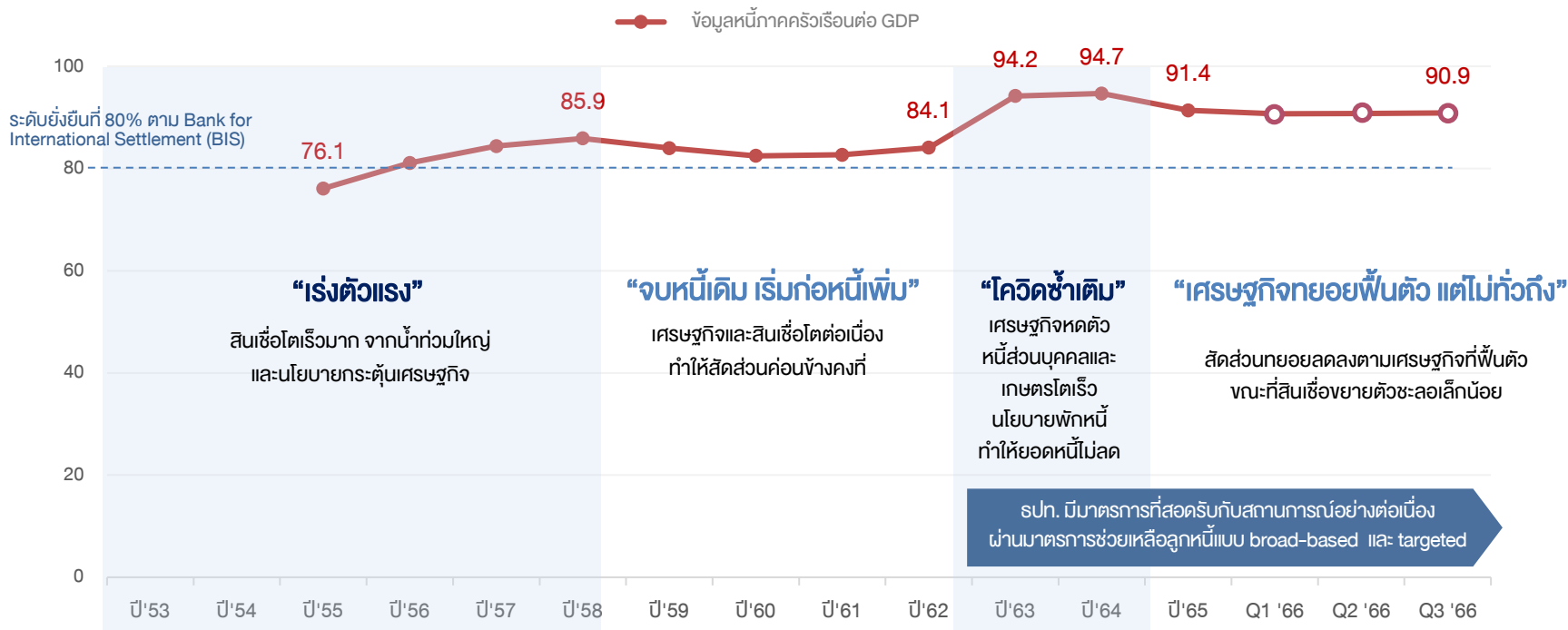
วันพุธที่ 17 มกราคม 2567

การแก้หนี้ครัวเรือนเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องแก้ไข

“ทำครบวงจร ทำถูกหลักการ และต้องร่วมมือกันทุกภาคส่วน”

มาตรการที่ผ่านมาและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ อาจยังไม่เพียงพอให้ระดับหนี้ครัวเรือนลดลงต่ำกว่าระดับที่ต้องเฝ้าระวัง (80%)

การแก้หนี้ครัวเรือนเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องแก้ไข

รวมทั้งผลักดันให้เกิดการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (Responsible Lending)

เจ้าหนี้รับผิดชอบ

1

ช่วยลูกหนี้ต่อเนื่องด้วยการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

2

ช่วยลูกหนี้เรื้อรังกลุ่มเปราะบางให้สามารถปิดจบหนี้ได้

3

คุ้มครองสิทธิลูกหนี้ให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น

ลูกหนี้มีวินัย

เป็นหนี้เท่าที่จำเป็นและชำระคืนไหว
เข้าใจเงื่อนไขการกู้เงิน

สปก. กำกับดูแลผู้ให้บริการอย่างกึ่งการกำกับและเข้มแข็ง
เพื่อให้ลูกหนี้ได้รับการดูแลและคุ้มครองอย่างเหมาะสม
และสามารถแก้ไขปัญหาค่าหนี้ครัวเรือนได้ยั่งยืน

ตั้งแต่ 1 ม.ค. 67

ลูกหนี้ทั้งรายย่อยและลูกหนี้ SMEs*

จะได้รับการเสนอแนวทางปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้และเหลือเงินเพียงพอในการดำรงชีพ

ลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหาชำระหนี้

แต่ยังไม่เป็น NPL อย่างน้อย 1 ครั้ง

ลูกหนี้ที่มีปัญหาชำระหนี้

ที่เป็น NPL อย่างน้อย 1 ครั้ง

ไม่ถูกโอนขายหนี้ก่อนครบกำหนด 60 วัน นับจากวันที่ผู้ให้บริการเสนอ
เงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ทราบ

ผู้ให้บริการที่รับซื้อหนี้ต้องพิจารณาเงื่อนไขการผ่อนชำระของลูกหนี้ให้สอดคล้องกับ
ความสามารถในการชำระหนี้

โครงการ
คลินิกแก้หนี้

สำหรับลูกหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล
ที่เป็นหนี้ค้างชำระเกิน 120 วัน สามารถเข้าร่วมได้
(เฉพาะเจ้าหนี้ที่เข้าร่วมโครงการ)

โทร 1443

ช่องทางเสริมอื่น ๆ
ทางด่วนแก้หนี้

โทร 1213

และ

หมอนี้เพื่อประชาชน

ที่พร้อมให้ความช่วยเหลือลูกหนี้
เมื่อมีปัญหาการชำระหนี้

* ที่ไม่เคยผ่านการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มาก่อน

2. “ช่วยลูกหนี้เรื้อรังกลุ่มเปราะบาง” ให้สามารถปิดจบหนี้ได้

ตั้งแต่ 1 เม.ย. 67 ลูกหนี้เรื้อรังกลุ่มเปราะบาง จะได้รับความช่วยเหลือให้ปิดจบหนี้ได้เร็วยิ่งขึ้นและลดภาระดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้น

ลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ* ประเภทวงเงินสินเชื่อหมุนเวียน ซึ่งปัจจุบันไม่เป็นลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพ (non-NPL) และได้จ่ายชำระดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นรวม เป็นระยะเวลานาน

ในช่วง 3
หรือ 4 ปี
ที่ผ่านมา

ลูกหนี้จะได้รับการแจ้งเตือน เพื่อกระตุ้นให้ร่วมแก้ไขปัญหากับเจ้าหนี้โดยเร็ว** และสามารถขอความช่วยเหลือให้สามารถชำระหนี้ให้ครบถ้วนได้เร็วขึ้น

ในช่วง 5 ปี
ที่ผ่านมา

ลูกหนี้ของสถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ที่มีรายได้ < 20,000 บาท

ลูกหนี้นอกระบบอื่น ๆ ที่มีรายได้ < 10,000 บาท

ลูกหนี้จะได้รับการแจ้งเตือน*** ให้เข้าร่วมมาตรการแก้หนี้เรื้อรัง (opt-in) เพื่อเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญาเป็นสินเชื่อที่ผ่อนชำระเป็นงวด (installment loan) ให้ปิดจบหนี้ภายใน 5 ปี ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงไม่เกิน 15% ต่อปี

ลูกหนี้ยังได้รับการกระตุ้นให้ขยับยั้งชำระระหว่างที่ชำระหนี้

เช่น เมื่อชำระหนี้ใน mobile application จะมีการตั้งค่าเริ่มต้น ให้ชำระเต็มจำนวน และหากเลือกชำระที่จำนวนอื่น จะมีคำเตือนว่า จะใช้เวลาปิดจบหนี้ได้นานและมีการชำระดอกเบี้ยมากกว่าชำระเต็มจำนวน (การแจ้งเตือนเริ่ม 1 ก.ค. 67)

* ไม่รวมสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกันและสินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล / ** ได้รับการแจ้งเตือนครั้งแรกใน เม.ย. 67 และตั้งแต่ปี 68 จะได้รับการแจ้งเตือนอย่างน้อยปีละครั้งในช่วง ม.ค. - ก.พ. (ทั้งหมดไม่เกิน 3 ครั้ง)

*** ได้รับการแจ้งเตือนครั้งแรกใน เม.ย. 67 และตั้งแต่ปี 68 จะได้รับการแจ้งเตือนปีละครั้ง ในช่วง ม.ค. - ก.พ. หรือในช่วง มิ.ย. - ส.ค. (ทั้งหมดไม่เกิน 3 ครั้ง)

3. “คุ้มครองสิทธิลูกหนี้” ให้เป็นธรรมยิ่งขึ้น

ลูกหนี้ได้รับการดูแลให้การคิดดอกเบี้ยและ
ค่าธรรมเนียมอย่างเป็นธรรม

ตั้งแต่ 1 ม.ค. 67

- ห้ามคิดค่าปรับชำระหนี้ก่อนกำหนด (prepayment fee) สำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลทุกประเภท ยกเว้นกรณี refinance สินเชื่อบ้านในช่วงเวลา 3 ปีแรก เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสได้ดอกเบี้ยต่ำ
- ห้ามคิดค่าธรรมเนียมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้**

ตั้งแต่ 1 ก.ค. 67

ห้ามคิดดอกเบี้ยบนดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อที่ให้แก่ลูกค้าย่อย
(รวมกรณีบัญชีเดินสะพัดของสินเชื่อวงเงินกู้เบิกเกินบัญชี (overdraft))

ลูกหนี้ได้รับข้อมูลสำคัญถูกต้องครบถ้วน และเปรียบเทียบได้
รวมถึง ส่งเสริมวินัยทางการเงิน

ได้รับข้อมูลในการระตุกพฤติกรรมตลอดวงจรหนี้ จากผู้ให้บริการ เช่น

- มีคำเตือน “กู้อ่างที่จำเป็นและชำระคืนไหว” และอัตราดอกเบี้ยต่ำสุด – สูงสุดในสื่อโฆษณา
- แจ้งเตือนเมื่อจะมีการค้างวดหรืออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น (เริ่ม 1 ก.ค. 67)
- ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับข้อดี-ข้อเสียของแต่ละทางเลือกในการแก้หนี้

ได้รับการประชาสัมพันธ์ความรู้ทางการเงินในสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้ประชาชนรู้เท่าทัน และรู้วิธีแก้ไขปัญหาเมื่อต้องประสบภัยทางการเงิน

*ห้ามเรียกเก็บ prepayment fee ของสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับและ nano finance จากเดิมที่ห้ามเรียกเก็บในสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล และสินเชื่ออุปโภคบริโภคอื่น ๆ ซึ่งไม่รวมกรณี refinance สินเชื่อบ้าน

** ยกเว้นกรณีที่ผู้ให้บริการจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินราคาหลักประกันเพิ่มเติม ซึ่งต้องนำข้อมูลการประเมินราคาหลักประกันดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ลูกหนี้จะบริหารจัดการหนี้อย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Responsible Borrowing)

#ลูกหนี้มีวินัย เป็นหนี้เท่าที่จำเป็นและชำระคืนไหว

รู้สิทธิและข้อมูลสำคัญ

ก่อนตัดสินใจกู้

เช่น การระดมเบี้ย

จะไปไหนเพื่อลดภาระหนี้ได้
อย่างไร ผลที่จะเกิดขึ้นจากการ
ผิดนัดชำระหนี้

ชำระหนี้ตรงเวลา

และหากมีความสามารถ
ควรชำระหนี้มากกว่าขั้นต่ำ

เมื่อมีปัญหาปรับติดต่อเจ้าหนี้

รู้สิทธิการขอปรับโครงสร้างหนี้

ข้อดี-ข้อเสียในแต่ละทางเลือก

และปฏิบัติตามเงื่อนไข
อย่างมีวินัย

รู้ช่องทางร้องเรียน

หากได้รับบริการ

ไม่เป็นธรรม

สปท. กำกับดูแลผู้ให้บริการอย่างทันการณณ์และใกล้ชิด เพื่อให้ลูกหนี้ได้รับความคุ้มครองที่เหมาะสม

ยกระดับการตรวจสอบผู้ให้บริการเชิงรุกให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตรวจสอบผู้ให้บริการอย่างต่อเนื่อง (ongoing supervision)

พัฒนาเครื่องมือใหม่ ๆ และการใช้ข้อมูลที่หลากหลาย

เช่น text analytic, social media listening tool เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ติดตามและประเมินการปฏิบัติตามเกณฑ์ รวมถึงปัญหา/เรื่องร้องเรียน

ในปี 2567

สปท. จะให้ความสำคัญในการตรวจสอบการปฏิบัติ

ตามหลักเกณฑ์ Responsible Lending อย่างใกล้ชิด เช่น

- การโฆษณาให้ข้อมูลคำเตือนพร้อมอัตราดอกเบี้ยที่ถูกต้อง
- การให้สินเชื่อที่ลูกหนี้จ่ายไหว
- การแก้หนี้อย่างมีคุณภาพ

#เจ้าหนี้รับผิดชอบ

ต่อลูกค้าตลอดวงจรหนี้อย่างเหมาะสม

- โฆษณาผลิตภัณฑ์สินเชื่อโดยมีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน
- ให้สินเชื่อใหม่อย่างมีคุณภาพ
- ดูแลช่วยเหลือหนี้เดิม ทั้งหนี้เรื้อรังและหนี้เสีย
- แจ้งข้อมูลในดำเนินการตามกฎหมายและการโอนหนี้
- ส่งเสริมให้เกิดการให้ข้อมูลเพื่อระบุพฤติกรรมลูกค้า (nudge) และส่งเสริมวินัยทางการเงิน

สรุปมาตรการแก้หนี้ครัวเรือน

1

**“ช่วยลูกหนี้ต่อเนื่อง”
ด้วยการปรับปรุง
โครงสร้างหนี้**

- การเสนอแนวทางปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหาชำระหนี้แต่ยังไม่เป็น NPL อย่างน้อย 1 ครั้ง ลูกหนี้ที่มีปัญหาชำระหนี้ ที่เป็น NPL อย่างน้อย 1 ครั้ง
- ลูกหนี้ไม่ถูกโอนขายหนี้ก่อนครบกำหนด 60 วัน นับจากวันที่ผู้ให้บริการเสนอเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ทราบ

เริ่ม ม.ค. 67

2

**“ช่วยลูกหนี้เรื้อรัง
กลุ่มเปราะบาง” ให้
สามารถปิดจบหนี้ได้**

- ลูกหนี้เรื้อรังกลุ่มเปราะบาง* จะได้รับความช่วยเหลือให้ปิดจบหนี้ได้เร็วยิ่งขึ้น ภายใน 5 ปี และลดภาระดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้น ด้วยอัตราดอกเบี้ยไม่เกิน 15% ต่อปี

เริ่ม เม.ย. 67

3

**“คุ้มครองสิทธิ
ลูกหนี้” ให้เป็น
ธรรมยิ่งขึ้น**

- ห้ามคิดค่าปรับไถ่ถอนสินเชื่อก่อนกำหนด (prepayment fee) สำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลทุกประเภท ยกเว้นกรณี refinance สินเชื่อบ้านในช่วงเวลา 3 ปีแรก และห้ามคิดค่าธรรมเนียมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- ลูกหนี้ได้รับข้อมูลสำคัญถูกต้องครบถ้วน และเปรียบเทียบได้ ผ่านสื่อโฆษณา การเสนอขาย และการแก้หนี้
- ห้ามคิดดอกเบี้ยบนดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อที่ให้แก่อูกค้ารายย่อย (รวมกรณีบัญชีเดินสะพัดของสินเชื่อวงเงินกู้เบิกเกินบัญชี (overdraft))

เริ่ม ม.ค. 67

เริ่ม ก.ค. 67

หากมีปัญหาเกี่ยวกับบริการทางการเงินไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม หรือไม่ได้รับความเป็นธรรม สามารถติดต่อร้องเรียนได้ที่ call center ของผู้ให้บริการแต่ละแห่ง รวมถึงขอคำปรึกษาหรือร้องเรียนมาที่ ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) เว็บไซต์ หรือ โทร. 1213

* ลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ประเภทวงเงินสินเชื่อหมุนเวียน ที่ไม่เป็นลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพ (non-NPL) และได้จ่ายชำระดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นรวมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาและที่มีรายได้ < 20,000 บาท สำหรับสถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน / ที่มีรายได้ < 10,000 บาท สำหรับลูกหนี้นอกเหนือจากนี้